

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет
Шосткинський інститут Сумського державного університету
Управління освіти Шосткинської міської ради
Виконавчий комітет Шосткинської міської ради

ОСВІТА, НАУКА ТА ВИРОБНИЦТВО: РОЗВИТОК І ПЕРСПЕКТИВИ

МАТЕРІАЛИ

І Всеукраїнської науково-методичної конференції,

присвяченої

*15-й річниці заснування Шосткинського інституту
Сумського державного університету*

(Шостка, 21 квітня 2016 року)

**Суми
Сумський державний університет**

УДК 324

СУЧАСНІ ВИБОРЧІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА ЇХ ЗАСТОСУВАННЯ ПІД ЧАС МЕНЕДЖМЕНТУ ВИБОРЧОЇ КАМПАНІЇ

Н.О. Тугай, І. Гречко

Шосткинський інститут Сумського державного університету

вул. Гагаріна, 1, м. Шостка, 41100

n_tugay@ukr.net

Сучасна виборча кампанія як один із ключових елементів виборчого процесу є багатоаспектним феноменом, що вирізняється високим ступенем технологізації та має складну, розгалужену структуру. З огляду на це, лише ефективний менеджмент та використання адекватних виборчих технологій дозволяють досягати бажаного результату на виборах. Останнім часом у політичній науці спостерігається підвищений науковий інтерес до проблематики виборчих технологій. Тим не менше, ця сфера залишається широким полем для наукових пошуків, оскільки містить чимало недосліджених проблем, серед яких і проблема ефективності виборчих технологій.

З проблемою ефективності виборчих технологій тісно пов'язана проблема їх універсальності, що проявляється у наступних аспектах:

1) одні й ті ж самі технології можуть успішно застосовуватися в одних країнах і призводити до протилежного результату в інших;

2) одні й ті ж самі технології, в одній і тій самій країні можуть ефективно використовуватись на одних виборах і не спрацьовувати на інших;

3) одні й ті ж самі технології можуть бути ефективними в одному регіоні країни, і зовсім неефективними в іншому.

У цьому контексті доводиться визнати, що не існує жодних універсальних моделей і технологій виборчих кампаній, придатних для будь-яких країн, а ефективність виборчих технологій безпосередньо залежить від ряду умов та факторів кожної конкретної країни (регіону) та конкретної виборчої кампанії.

Поняття виборчі технології можна використовувати у широкому і вузькому значеннях. У широкому розумінні ним позначаються всі організаційно-політичні й політико-психологічні засоби, що використовуються суб'єктами виборчих кампаній у процесі їх організації і ведення. У вузькому значенні виборчі технології є сукупністю засобів та алгоритмів цілеспрямованого політико-психологічного впливу на електоральні настрої та поведінку, а також на результати голосування, задля досягнення цілей у виборчій кампанії.

Внаслідок нестабільності партійної системи, відсутності в громадян стійких соціальних, ідеологічних і партійних ідентифікацій, фрагментарності політичної культури електоральний вибір українських громадян формується великою мірою під впливом чинників, пов'язаних із перебігом виборчих кампаній. Тому перед науковцями і політиками постає необхідність розробки і застосування ефективних виборчих технологій, здатних забезпечувати останнім підтримку на виборах.

Ведучи мову про ефективність виборчих технологій слід розрізняти поняття „результативність” і „ефективність”. Перша розуміється як здатність виборчих технологій досягати намічених цілей та вирішувати поставлені завдання. Поняття ефективність вживається як якісна характеристика виборчих технологій.

Ефективність не є універсальною характеристикою виборчих технологій і залежить від низки внутрішніх (суб'єктивних) і зовнішніх (об'єктивних) факторів.

Внутрішні фактори пов'язані з процесом організації і ведення виборчої кампанії і повністю залежать від її суб'єкта, у той час як дія зовнішніх чинників обумовлена взаємодією суб'єкта виборчої кампанії із зовнішнім середовищем.

Національна і регіональна специфіка ефективного застосування виборчих технологій в Україні обумовлена низкою чинників, серед яких виділяються наступні:

- 1) врахування соціально-економічної та політичної ситуації в окрузі;
- 2) відповідність технологій інтересам і потребам виборців;
- 3) коректність у визначенні обраної цільової електоральної групи;
- 4) наявність необхідного ресурсного забезпечення для проведення виборчої кампанії;
- 5) рівень професійності та спрацьованості команди, яка забезпечує супровід виборчої кампанії суб'єкта виборчого процесу;
- 6) харизматичність політичного лідера, кандидата на виборні посади;
- 7) врахування особливостей виборчого законодавства і типу виборчої системи;
- 8) ідеологічне спрямування стратегії і тактики виборчої кампанії;
- 9) рівень політичної культури виборців.

Таким чином, врахування означених чинників ефективності виборчих технологій може суттєво посприяти професіоналізації вітчизняних виборчих кампаній, налагодженню ефективної комунікації по лінії «кандидат – виборець», здешевленню витрат на впровадження в Україні сучасних виборчих технологій.

Список літературних джерел

1. Буркут І.Г. Виборчі технології: регіональний досвід / І.Г. Буркут, О.В. Колесников. – Чернівці: Видавничий дім «Букрек», 2009. – 240 с.
2. Бучин М.А. Ресурси виборчої кампанії та особливості їх використання в Україні: автореф. дис. на здобуття наук. ступ. канд. політ.наук: 23.00.02 «Політичні інститути та процеси» / М.А. Бучин. – Л., 2007. – 20 с.
3. Мокан В.І. Чинники ефективності виборчих технологій в Україні / В.І. Мокан // Гілея (науковий вісник): Збірник наукових праць. –К.: ВІРУАН, 2010. – Випуск 34. – С. 333–340.
4. Молодь в умовах становлення незалежної України (1991 - 2011 роки): Щорічна доповідь Президентів України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України про соціальне становище молоді в Україні. / Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Державний інститут розвитку сімейної та молодіжної політики; [ред.кол.: О.В.Белішев (голова) та ін], - К.:2011. - 316 с.